

påbegyngnas tidigare än latinet, anvisats ända till sjutton timmar i veckan, ehuru för läraren i detta språk uti läroverkets stat upptagits ett arfvode af endast åttahundra mark, ville Senatorn, med afseende ej mindre å berörde omständigheter, än å angelägenheten deraf att flere undervisningstimmar i de lägre klasserna egnades åt de finska och svenska modersmålen, godkänna de tvänne i Ecklesiastik-expeditionen uppgjorda och i protokollet för den 4. i denna månad intagne tabeller Litt(era) A. och B. öfver fördelningen af undervisningstimmarne vid ifrågavarande läroverk, såväl på elever som på lärare samt i följd deraf föreskrifva att sagde tabeller tillsvidare skulle tjena till efterföljd, dock sålunda att tillämpningen af dem borde ske efter hand ifrån och med de lägre klasserna samt på de högre blott såvidt sådant kunde ske utan hämmande inflytande på der befintliga elevers efter annan plan påbörjade studier och lärokurser. Och ansåg Senatorn för öfrigt Domkapitlet böra tillse, det ibland de ämnen, vid hvilkas inlärande finskan begagnades såsom undervisningsspråk, åtminstone något af de främmande språken, såsom efter omständigheterna lämpligast funnes, jemväl måtte ingå.

10

20

251 C. G. F. WREDE – J. V. SNELLMAN 15.II 1864
HUB, JVS handskriftssamling

Nikolaistad den 15 Febr. 1864.

Högädle Herr Senator!

Åter nödgas jag falla Herr Senatorn besvärlig med mina jeremiader.

Tidt och ofta har till Länestyrelsen inlupit berättelser om brist på brödföda bland befolkningen å en del trakter inom Pedersö härad. För att öfvertyga mig om befogenheten af dessa klagolåt, företog jag en resa till häradets aflägsnaste delar, derunder jag kom till visshet deraf, att de flesta församlingar i häradet icke sakna spannmål till husbehof. Men tyvärr! besökte jag äfven trakter der 3 års å rad inträffad missvext bragt den der bosatta befolkningen till yttersta armod. Dessa trakter, Finlands stående fattighjon, bestå af hela Lestijärvi Kapell, ungefär 1/3 af Toholampi samt Köyhäjoki byalag inom Kausby församling. Redan en tid bortåt i saknad af bröd, hafva dessa orters vanlottade, innevånare lifnärt sig endast med mjölk. Skuldsatta öfver ögon och öron både till Kronan och enskilda, vägra handlanden gifva dem spannmål på kredit. Af besparade undsättningsmedel äro 100 tunnor råg redan utdelade blån(d) Köyhäjokiboerna, men detta är uppätet och bristen åter förhanden. Att bevilja de arma nödställda menniskorna yttermera lån ur Kronans förråder, derom ansökningar inlemnats, hvilka med dagens post till Kejslerliga Senatens bepröfvande afgå, vill jag ej tillstyrka, ty den år efter år ökade skulden förvärrar blott deras läge; utan får jag ödmjukast föreslå beviljandet af förökade anslag till utdikning af de odlingarne närmast omgifvande frostspridande sumpmarker, hvarigenom frosten för framtiden måhända kunde aflägsnas och innevånarne derigenom beredas möjlighet att kunna lifnära sig med sitt jordbruk.

30

40

50

Till ordningens upprätthållande bland den råa vildsinta befolkningen inom Kauhava länsmansdistrikt, vore kronobetjeningens derstädes förstärkande af högsta behof påkalladt. Ett anslag af minst 150 rubel till extra betjenings aflöning skulle erfordras, hvarföre jag ödmjukast anhåller att Herr Senatorn, då frågan förekommer vid Kejslerliga

Senaten, icke vägrar bevilja den begärda summan.

Det enda fägnande jag kan omnämna är att brännvinsbränningsvännerna i många församlingar blifvit, vid hållna sockenstämmor, öfverröstade af dem som icke önska bränna, hvilket sednare parti inom hela länet är öfvervägande. Efter numera inhemtad kännedom i denna fråga, skulle jag helst se att brännvinsbränningsförbudet icke upphäves.

Med fullkomligaste högaktning har jag äran framhärda

10

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjänare
C. G. Wrede

252 YTTRANDE VID PLENUM 15.II 1864

RA, Senatens arkiv

20 ... då Senatorn Snellman utlät sig – att jemte det allmän kungörelse, i enlighet med Hans Kejslerliga Majestäts nådiga förordnande skulle å svenska, finska och ryska språken utfärdas för att vederbörande embetsverk och myndigheter meddelas, fann Senatorn, för sin del, att vidtagandet af de öfriga åtgärder, hvartill verkställigheten af berörde nådiga förordnande kunde föranleda, ankomma å Kejslerliga Senatens Ekonomie departement, dit handlingarne i sådant afseende borde jemte utdrag af detta protokoll öfverlemnas.

30 253 A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN 17.II 1864

HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator!

I anledning af Hans Kejslerliga Höghet Thronföljarens nyligen uttalade önskan att erhålla en öfversigt af Finlands nuvarande finanssystem, tager jag mig friheten att hos Herr Senatorn hemställa huruvida icke Herr Senatorn, såsom mest förtrogen med landets penningeförhållanden, ville aflemna en dylik i korthet affattad öfversigt för att derefter
40 Hans Kejslerliga Höghet i öfversättning föreläggas.

Med fullkomligaste högaktning har jag äran vara

Högädle Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
Alex. Armfelt

S:t Petersburg den 5./17. Februari 1864.

50 254 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMENTET 17.II 1864

RA, Senatens arkiv

... dervid Senatorn Snellman först utlät sig – att emedan inlösen af ifrågavarande lägenheter i väsendtlig mån är beroende af samtliga